

**lin lukion tutkintokoulutukseen
valmentavan koulutuksen
toteutussuunnitelma 2022**

lin lukion tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen toteutussuunnitelma 2022

Nimi	lin lukion tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen toteutussuunnitelma 2022
Perusteen nimi	Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus
Hyväksyjä	Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta
Voimaantulopäivämäärä	1.8.2022
Pdf luotu	2.12.2022

SISÄLTÖ

1. Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus.	1
1.1. Koulutuksen tavoitteet.	1
1.2. Koulutuksen kohderyhmä.	1
1.3. Koulutuksen arvoperusta.	2
1.4. Koulutuksen muodostuminen.	3
2. Koulutuksen järjestäminen.	5
2.1. Opiskelijan ohjaaminen.	5
2.1.1. Opinto-ohjauksen järjestäminen.	6
Järjestämisen rakenteet, toimijat ja toimintatavat.	6
Yhteistyö, vastuut ja työnjako.	6
Toimintatavat ja vastuut jatko-opintoihin ohjauksessa.	7
2.2. Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma.	7
2.3. Erityinen tuki.	8
2.3.1. Erityisen tuen järjestäminen.	8
Järjestämisen rakenteet, toimijat ja toimintatavat.	9
Yhteistyö, vastuut ja työnjako.	9
2.4. Opiskeluhoolto.	9
2.5. Yhteistyö.	9
2.5.1. Koulutuksen järjestäjien välinen yhteistyö sekä tiedonsiirto opiskelijoiden sujuvien siirtymien mahdollistamiseksi valmentavan koulutuksen ja tutkintotavoitteisen koulutuksen välillä.	9
2.5.2. Kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö oppivelvollisten kohdalla.	10
2.5.3. Työelämäyhteistyö, kansainvälisen yhteistyö ja yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.	10
2.6. Koulutuksen järjestäjän suunnitelma koulutuksen toteuttamisesta. . .	10
3. Palaute osaamisen kehittymisestä ja osaamisen arviointi.	12
3.1. Palaute osaamisen kehittymisestä.	12
3.2. Opiskelijan osaamisen arviointi.	12
3.3. Todistukset.	12
4. Muut opiskelijoita ja koulutuksen järjestämistä koskevat säännökset. . . .	15
4.1. Opiskelijan velvollisuudet.	15
4.2. Perusopetuslain, lukiolain ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain soveltaminen.	15
5. Koulutuksen osien tavoitteet ja keskeiset sisällöt.	17
5.1. Laaja-alainen osaaminen.	17

5.1.1. Oppimaan oppiminen.	18
5.1.2. Monilukutaito.	18
5.1.3. Digiosaaminen.	19
5.1.4. Vuorovaikutusosaaminen.	19
5.1.5. Hyvinvointiosaaminen.	19
5.1.6. Ympäristöosaaminen.	19
5.1.7. Yhteiskuntaosaaminen.	19
5.1.8. Kulttuuriosaaminen.	20
6. Koulutuksen osat.	21
6.1. Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot, 2 - 10 vk.	21
6.2. Perustaitojen vahvistaminen, 1 - 30 vk.	22
6.3. Lukiokoulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen, 1 - 30 vk. . . .	24
6.4. Ammatillisen koulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen, 1 - 30 vk.	25
6.5. Työelämätaidot ja työelämässä tapahtuva oppiminen, 1 - 20 vk.	27
6.6. Arjen taidot ja yhteiskunnallinen osallisuus, 1 - 20 vk.	28
6.7. Valinnaiset opinnot, 1 - 10 vk.	30

1. Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus on tarkoitettu oppivelvollisuusikäisille sekä muille vailla toisen asteen tutkintoa oleville oppijoille, jotka tarvitsevat valmentavaa koulutusta. Perusopetuksen lisäopetuksen, lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen ja ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen yhdistävän nivelvaiheen koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiudet opiskella tutkintotavoitteisessa koulutuksessa.

Opetushallitus määrää koulutuksen osista (luku 1.4) ja niiden tavoitteista, keskeisistä sisällöistä ja arvioinnista (luku 5), henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan merkittävistä tiedoista (luku 2.2) sekä todistukseen merkittävistä tiedoista (luku 3.3) (1215/2020, 12 § ja 16 §). Näiden lisäksi koulutuksen perusteissa kuvataan koulutuksen arvopohja sekä opinto-ohjauksen, oppimisen tuen ja arvioinnin toteuttaminen. Koulutuksen järjestäjä laatii perusteiden pohjalta suunnitelman koulutuksen toteuttamisesta. Suunnitelman sisältöä ohjeistetaan luvussa 2.5.

1.1. Koulutuksen tavoitteet

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen tavoitteena on

- antaa opiskelijalle valmiuksia hakeutua lukiokoulutukseen tai ammatilliseen tutkintokoulutukseen,
- selkeyttää opiskelijan suunnitelmia jatko-opintojen ja työelämään liittyvien toiveiden ja tavoitteiden suhteen sekä
- vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa lukiokoulutuksen oppimäärä ja sen päätteeksi suoritettava ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto.

Koulutuksen tavoitteena on lisäksi tukea opiskelijan jatko-opintojen ja uran valintaa. Koulutuksen aikana opiskelijan tavoitteena on tunnistaa omat vahvuutensa ja kiinnostuksen kohteensa ja rakentaa erilaisia vaihtoehtoja sekä toisen asteen opintoihin että työelämään.

Koulutuksen tavoitteena on vahvistaa opiskelijan opiskelu/tutkintokielen taitoja ja eri tiedonalojen tekstitaitoja sekä viestintä- ja vuorovaikutustaitoja siten, että hänellä on riittävät edellytykset opiskella toisen asteen koulutuksessa. Koulutuksen tavoitteena on vahvistaa opiskelijan kiinnostusta ja motivaatiota elinikäiseen oppimiseen.

Iin lukion Tuva-koulutuksen tärkeimpänä tavoitteena on opiskelijan opiskelunvalmiuksien kehittäminen. Opiskelijalla tulisi olla koulutuksen suoritettuaan riittävät valmiudet siirtyä joustavasti Iin lukion tutkinto-opiskelijaksi tai ammatillisiin opintoihin lähialueen ammattioppilaitoksiin. Iin lukion Tuvalla opiskelijalla on mahdollisuus tutustua työelämään sekä selkeyttää jatko-opinto- ja urasuunnitelmiaan. Iin lukion Tuva-opiskelija voi korottaa perusasteen arvosanojaan, jos se on hänen tavoitteidensa suhteen tarkoituksenmukaista. Tuva-koulutuksen tavoitteena on myös opiskelijoiden elämänhallinnan, tunnetaitojen ja arjentaitojen kehittäminen sekä opiskelurutiinien vakiinnuttaminen.

1.2. Koulutuksen kohderyhmä

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus on tarkoitettu seuraaville kohderyhmille:

- oppivelvollisille ja muille ilman toisen asteen tutkintoa oleville, jotka tarvitsevat valmentavaa koulutusta,
- opiskelijoille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame

- opiskelijoille, jotka ovat suorittaneet perusopetuksen tai sitä vastaavan koulutuksen muulla kielellä kuin suomeksi, ruotsiksi tai saameksi.

Koulutuksen osallistuvalla henkilöllä tulee olla perusopetuksen päättötodistus tai todistus perusopetusta vastaavasta aiemmasta koulutuksesta. Koulutuksen järjestäjä voi perustellusta syystä ottaa myös ilman päättötodistusta olevan opiskelijan, jos koulutuksen järjestäjä katsoo tällä muutoin olevan riittävät edellytykset opinnoista suoriutumiseen. (1215/2020, 8 §.)

Valmentavan koulutuksen opiskelijaksi voidaan ottaa hakija, joka ei ole suorittanut perusopetuksen jälkeistä tutkintoa tai valmentavaa koulutusta. Hakija, joka on suorittanut toisen asteen tutkinnon tai aiemman valmentavan koulutuksen, voidaan kuitenkin ottaa koulutukseen, jos se on erityisestä syystä perusteltua jatko-opintovalmiuksien hankkimiseksi. Samoin oppivelvollinen, joka on jo aiemmin suorittanut valmentavan koulutuksen, voidaan ottaa valmentavaan koulutukseen, jos hänellä ei ole soveltuvaa koulutuspaikkaa tutkintoon johtavassa koulutuksessa. (1215/2020, 8 §.) Tällöin opiskelijan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma tulee laatia siten, että siihen sisältyvät opinnot täydentävät aikaisempia koulutuksen osien sisältöjä.

Opiskelijoiden opiskelukielen taidon tulisi olla sellainen, että he hyötyvät valmentavan koulutuksen opiskelusta ja heillä on mahdollisuus saavuttaa tarvittavat valmiudet toisen asteen opiskeluun valmentavan koulutuksen aikana. Koulutuksen järjestäjä arvioi koulutuksen tarkoituksenmukaisuuden ja oikea-aikaisuuden opiskelijalle.

Vaativana erityisenä tukena järjestettävää tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta voivat järjestää ne ammatilliset oppilaitokset, joilla on oikeus vaativaan erityisen tuen järjestämiseen (1215/2020, 3 §).

lin lukion Tuva-koulutus on suunnattu ensisijaisesti oppivelvollisille ja muille ilman toisen asteen tutkintoa oleville, jotka tarvitsevat valmentavaa koulutusta päästäkseen toisen asteen opintoihin. lin lukion Tuvalla ei voida järjestää vaativan erityisen tuen valmentavaa koulutusta.

1.3. Koulutuksen arvoperusta

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen arvoperustana ovat demokratia, yhdenvertaisuus, tasa-arvo sekä kestävä elämäntapa. Opetus perustuu elämän ja ihmisoikeuksien kunnioittamiselle. Opetuksen lähtökohtana ovat opiskelijan ainutlaatuisuus, oikeus hyvään opetukseen sekä arvostavaan vuorovaikutukseen. Opiskelijan henkilökohtainen opintopolku toteutuu opiskelijälähtöisesti rakentuen hänen vahvuuksilleen ja henkilökohtaisille tavoitteilleen.

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa opiskelijat kasvavat ottamaan vastuuta opinnoistaan, päätöksistään ja elämästään sekä harjaantuvat demokraattiseen toimintaan ja osallisuuteen. Osallisuus, toimijuus ja yhteisöllisyys sekä tunnetaitojen ja sosiaalisten taitojen vahvistaminen korostuvat kaikessa toiminnassa. Jokainen opiskelija tuo kulloiseenkin opiskeluryhmään oman panoksensa ja opiskelijoita rohkaistaan oppimaan yhdessä ja toisiltaan. Näin pyritään edistämään opiskelijan hyvinvointia ja osallisuutta.

Koulutuksessa pyritään luomaan oppimisympäristöjä, joissa erilaisista taustoista tulevilla opiskelijoilla on mahdollisuus tunnistaa ja pohtia yhteisiä hyvän elämän arvoja ja periaatteita sekä oppia yhteistyöhön. Koulutuksessa kannustetaan opiskelijaa pohtimaan myös omia arvojaan sekä erilaisten erilaisten toimintaympäristöjen ja -kulttuurien erilaisuutta.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet on laadittu tässä esitetyn arvoperustan pohjalta.

lin lukion Tuva-koulutuksessa toteutamme lin lukion opetussuunnitelmassa määriteltyä arvoperustaa, joka rakentuu demokratialle ja suomalaiselle sivistysihanteelle. Tuva-koulutus toteuttaa toiminnassaan myös lin kunnan pysyviä arvoja, joita ovat luovuus ja idearikkaus, toisista huolehtiminen sekä uudistuminen ja osaaminen.

1.4. Koulutuksen muodostuminen

Koulutuksen laajuus on 38 viikkoa ja suoritus aika enintään yksi vuosi (1215/2020, 11 §). Opiskelija voi osallistua valmentavaan koulutukseen myös lyhyemmän ajanjakson omien tavoitteidensa ja osaamistarpeidensa mukaisesti ja siirtyä joustavasti tutkintotavoitteiseen koulutukseen.

Opiskelijan opinnot rakentuvat kaikille tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutukseen osallistuville yhteisestä Opinto- ja uraohjaus -koulutuksen osasta sekä vähintään kahdesta valinnaisesta koulutuksen osasta. Opiskelijan yksilöllinen opintopolku rakennetaan opiskelijan tavoitteiden ja osaamistarpeiden mukaisesti.

Kaikille yhteinen koulutuksen osa:

- Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot (2-10 viikkoa)

Valinnaiset koulutuksen osat, joista opiskelija suorittaa vähintään kaksi:

- Perustaitojen vahvistaminen (1-30 viikkoa)
- Ammatillisen koulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen (1-30 viikkoa)
- Lukiokoulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen (1-30 viikkoa)
- Arjen taidot ja yhteiskunnallinen osallisuus (1-20 viikkoa)
- Työelämätaidot ja työelämässä tapahtuva oppiminen (1-20 viikkoa)
- Valinnaiset opinnot (1-10 viikkoa)

Koulutuksen osien laajuudet on ilmoitettu vaihteluvälillä, joiden sisällä koulutus voidaan suunnitella opiskelijoiden tarpeiden mukaisesti. Koulutuksen osien tavoitteet on määritelty laajuudeltaan koulutuksen osan suurimman mahdollisen laajuuden mukaan. Koulutuksen järjestäjä voi laatia niistä pienempiä kokonaisuuksia koulutuksen osan tavoitteiden pohjalta.

Tutkintokoulutuksen muodostuminen

2. Koulutuksen järjestäminen

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että tutkintokoulutukseen valmistavan koulutuksen opiskelijalla on mahdollisuus yksilöllisiin valintoihin (1215/2020, 13 §). Koulutuksen järjestäjän tulee koulutuksen toteuttamisessa olla yhteistyössä muiden koulutuksen järjestäjien, nuorisotyön toimijoiden sekä työ- ja elinkeinoelämän kanssa. Koulutuksen järjestäjä täydentää järjestämäänsä koulutusta hankkimalla tarvittavia koulutuksen osia sitä järjestävältä taholta (1215/2020, 7 §).

Opiskelijalla on oikeus saada opetusta ja ohjausta eri oppimisympäristöissä keskimäärin 22 tuntia viikkoa kohti (1215/2020, 19 §).

Koulutus tulee järjestää siten, että opiskelija voi hakeutua tutkintotavoitteiseen koulutukseen kesken valmentavan koulutuksen, jos hän on saavuttanut riittävät valmiudet tutkintotavoitteiseen koulutukseen siirtymiseksi (1215/2020, 13 §).

lin kunnassa tutkintoon johtavaa valmentavaa koulutusta järjestää lin lukio. Tuva-koulutuksessa tarjoamme nuorelle yksilöllisesti suunniteltua, monipuolista ja tavoitteellista opetusta sekä ohjausta. Tuva-koulutuksesta nuori saa riittävät valmiudet toisen asteen opintoihin hakeutumiseen ja tutkinnon suorittamiseen. Koulutuksessa tuemme opiskelijan kokonaisvaltaista hyvinvointia, jolla on merkittävä vaikutus nuoren oppimisvalmiuksiin ja -motivaatioon. Tavoitteenamme on tukea nuoren kasvua aktiiviseksi ja tiedostavaksi yhteiskunnan jäseneksi.

Opiskelija tekee yksilöllisiä valintoja yhteistyössä Tuva-opettajan kanssa ja niiden päämääränä on vahvistaa opiskelijan osaamista ja mahdollisuuksia toisen asteen opinnoissa sekä edistää hakeutumista niihin. lin Tuvalta on mahdollista hakeutua jatkuvan haun kautta ammatillisiin opintoihin sekä joustavasti lin lukion opiskelijaksi. lin lukion Tuva-koulutus tekee sekä koulutuksen osiin että opiskelijoiden hyvinvointiin liittyvää yhteistyötä lähialueen ammattioppilaitosten, lin kunnan yläkoulujen, lin kunnan työllistämispalveluiden, lipajan, lin kunnan etsivien nuorisotyöntekijöiden, lähiseudun yrittäjien, yritysneuvojien, työelämän, kirjaston sekä sosiaalitoimen kanssa.

2.1. Opiskelijan ohjaaminen

Opiskelijalla on oikeus saada henkilökohtaista ja muuta tarpeellista koulutuksen suorittamiseen ja jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää opinto-ohjausta (1215/2020, 19 §). Koulutuksen järjestäjä kuvaa suunnitelmassaan tarkemmin ohjauksen toteuttamisen. Yksilö- ja ryhmäkohtainen ohjaus ovat keskeinen osa valmentavaa koulutusta. Opinto-ohjauksen toteutumisesta vastaa se koulutuksen järjestäjä, jonka kirjoilla opiskelija on.

Opinto-ohjauksen lisäksi opiskelijalla on oikeus saada ohjausta kaikilta opetus- ja ohjaushenkilöstöön kuuluvilta. Kun opiskelija opiskelee toisen koulutuksen järjestäjän järjestämässä koulutuksessa, hän saa opintoihinsa liittyvää ohjausta tältä koulutuksen järjestäjältä.

Ohjaus tukee opiskelijaa

- kartoittamaan kiinnostuksen kohteitaan ja tunnistamaan vahvuuksiaan
- arvioimaan aiemmin hankittua osaamista
- suunnittelemaan opintojensa sisältöä
- seuraamaan opinnoissa etenemistään
- arvioimaan omaa oppimistaan
- tekemään tarkoituksenmukaisia valintoja tulevaisuuden suhteen
- etsimään tietoa toisen asteen koulutuksesta sekä erilaisista uravaihtoehtoja
- hakeutumaan jatko-opintoihin.

Ohjauksella tuetaan opiskelijaa opintojen kaikissa vaiheissa. Ohjaus tukee opiskelijan oppimista ja hyvinvointia, tarjoaa aineksia itsetuntemuksen ja itseohjautuvuuden lisääntymiseen sekä kannustaa aktiiviseen kansalaisuuteen. Ohjausta tulee eriyttää ottamalla huomioon jokaisen

opiskelijan yksilölliset lähtökohdat, tarpeet, tavoitteet, harrastukset, kiinnostusten kohteet, osaamisalueet sekä elämäntilanteeseen vaikuttavat tekijät.

Opiskelijoiden yhteisöllisyyttä, osallisuutta, toimijuutta sekä luottamusta omaan osaamiseen kehitetään ja pidetään yllä koko tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen ajan. Ohjauksen avulla edistetään koulutuksen yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä tuetaan osallisuutta.

Ohjausta voidaan järjestää opintojaksomuotoisena opetuksena, henkilökohtaisena ja pienryhmäohjauksena sekä näiden yhdistelmänä. Ohjausta toteutetaan moniammatillisesti, sillä sitä antavat opinto-ohjaaja ja oppilaitoksen muu henkilökunta. Mahdollisen työelämässä tai muussa oppimisympäristössä tapahtuvan oppimisen aikana ohjaukseen osallistuvat myös työyhteisön jäsenet. Opiskelijan tulee saada tietoa siitä, mitkä ovat eri toimijoiden tehtävät ohjauksen kokonaisuudessa sekä missä asioissa ja miten opiskelija voi saada heiltä tukea.

Ohjauksen yhteydessä tehdyt suunnitelmat dokumentoidaan opiskelijan henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa.

Oppivelvollisten osalta koulutuksen järjestäjällä on ohjaus- ja valvontavastuu valmentavan koulutuksen päättävästä opiskelijasta. Koulutuksen järjestäjän tulee huolehtia, että oppivelvollinen opiskelija hakeutuu ennen valmentavan koulutuksen päättymistä tutkintotavoitteiseen koulutukseen. Koulutuksen järjestäjän tulee seurata, että oppivelvollinen hakeutuu oppivelvollisuuslain edellyttämään koulutukseen, saa opiskelupaikan ja aloittaa opinnot. (1214/2020, 10 §.)

Ohjaus- ja valvontavastuu koskee myös niitä tilanteita, joissa oppivelvollinen aikoo keskeyttää valmentavan koulutuksen. Koulutuksen järjestäjän tehtävänä on varmistaa, että oppivelvollinen saa riittävästi opinto-ohjausta hakeutumiselvoitteensa täyttämiseksi siten, että oppivelvollisuuden suorittaminen voi jatkua keskeytyksettä. Tarvittaessa oppivelvollinen ohjataan muiden palvelujen piiriin. Koulutuksen järjestäjä on velvollinen ilmoittamaan oppivelvollisen asuinkunnalle, jos oppivelvollisuuden suorittaminen keskeytyy. (1214/2020, 13 §.)

2.1.1. Opinto-ohjauksen järjestäminen

lin lukion Tuva-koulutuksessa opiskelija saa opinnoissaan yksilöllistä opinto-ohjausta sekä pienryhmäohjausta. Opinto-ohjauksella opiskelijaa tuetaan Tuva-opintojen suunnittelussa ja suorittamisessa. Lisäksi opinto-ohjauksella ohjataan opiskelijan jatko-opintosuunnitelmia sekä tulevaa ammatinvalintaa. Opinto-ohjauksessa tuetaan opiskelijaa tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja taitojaan sekä kehittämään omia oppimisvalmiuksia. Opinto-ohjauksesta vastaa Tuva-opettaja.

Järjestämisen rakenteet, toimijat ja toimintatavat

lin kunnassa Tuva-koulutus järjestetään lin lukion hallinnollisessa alaisuudessa. Tuva-opiskelijoiden opinto-ohjauksesta vastaa Tuva-opettaja. Tuva-opettaja tekee opinto-ohjaukseen liittyvää yhteistyötä yhteistyökumppanien opinto-ohjaajien, kuten lin lukion opinto-ohjaajan, Valtarin koulun oppilaanohjaajien sekä alueen ammatillisten oppilaitosten opinto-ohjaajien kanssa. Tuva-opettaja kartoittaa yhdessä opiskelijan kanssa opiskelijan valmiudet huomioon ottaen jatkuvan haun paikkoja tutkintoon johtaviin koulutuksiin. Tuva-opettaja kartoittaa opiskelijoiden ura- ja opiskelumahdollisuuksia sekä auttaa opiskelijaa selkeyttämään omia tavoitteitaan.

Yhteistyö, vastuut ja työnjako

Tutkinnonosien opintoyhteistyössä muiden koulutuksentarjoajien kanssa tehdään myös opinto-ohjaukseen liittyvää yhteistyötä. Eri koulutuksen osissa lin Tuva-koulutuksen opiskelijan ohjausta tukevat oman tuva-opettajan ohella yhteistyöoppilaitosten opinto-ohjaajat sekä eri yhteistyökumppaneiden edustajat.

Toimintatavat ja vastuut jatko-opintoihin ohjauksessa

lin lukion Tuva-opinnoista on mahdollista siirtyä toisen asteen oppilaitokseen opiskelijaksi kesken lukuvuoden tai yhteishaussa. Vastuu jatko-opintoihin ohjauksesta on Tuva-opettajalla, joka tekee yhteistyötä vastaanottavan oppilaitoksen opinto-ohjaajan tai muun vastaavan henkilön kanssa.

2.2. Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

Koulutuksen järjestäjän nimeämä opettaja tai opinto-ohjaaja laatii henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman yhdessä opiskelijan kanssa. Suunnitelmaa päivitetään opintojen aikana. Alaikäisen opiskelijan huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla tulee olla mahdollisuus osallistua suunnitelman laadintaan ja päivittämiseen.(1215/2020,14§) Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman tekemisessä tehdään tarvittaessa moniammatillista yhteistyötä opiskeluhuollon ja opiskelijan muun verkoston kanssa.

Kun koulutuksen järjestäjänä on ammatillisen koulutuksen järjestäjä, tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ammatillisen koulutuksen henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) mukaisesti (1215/2020, 14 §).

Kun koulutusta järjestää ja perusopetuksen tai lukiokoulutuksen järjestäjä, tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain 14 §:n mukaisesti.

Henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan kirjataan opiskelijan

- tavoitteet valmentavalle koulutukselle
- opiskelijan aikaisempi koulutus ja muu osaaminen
- opiskelukielen taito ja muu kielitaito sekä opiskeluvälmiudet
- suoritettavat koulutuksen osat ja niiden laajuus ja tavoitteet
- tarvitsema ohjaus ja tuki ja niiden toteuttaminen (1215/2020, 22 §)
- jatko-opinto- ja urasuunnitelma.

Opiskelija voi painottaa opiskelusuunnitelmassaan joko lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen suuntaan valitsemalla opintoja kyseisestä koulutusmuodosta. Koulutuksen aikana opiskelijan on mahdollista myös vahvistaa perusopetuksessa hankittuja taitoja. Keskeisenä periaatteena on kuitenkin opiskelijan suuntautuminen toiselle asteelle ja toisen asteen opintojen suorittaminen ohjattuna ja tuettuna opiskelijan valmiuksien mukaan.

Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ohjaa opiskelijan opintojen rakentumista ja etenemistä sekä vahvistaa opiskelun suunnitelmallisuutta. Opiskelusuunnitelman laatimisen lähtökohtina ovat opiskelijan vahvuudet, tarpeet ja tavoitteet sekä hänen osaamisensa tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen alussa. Opiskelijan elämäntilanne sekä aiemmat oppimiskokemukset tulee ottaa huomioon suunnitelmaa laadittaessa. Lähtötilanteen selvittämiseen kiinnitetään erityistä huomiota, ja opiskelijan aiemmin hankittu osaaminen, opiskelukielen taito, opiskeluvälmiudet sekä mahdolliset tuen tarpeet kartoitetaan mahdollisimman tarkasti ja huomioidaan opintojen suunnittelussa.

Valmentavan koulutuksen lainsäädäntöön ei sisälly aiemmin hankitun osaamisen tunnistamista tai hyväksilukua koskevaa sääntelyä. Opiskelijan opiskelusuunnitelma rakennetaan opiskelijan aiemman osaamisen ja tavoitteiden perusteella ja opiskelija suorittaa vain ne koulutuksen osat, jotka ovat tarpeen hänen henkilökohtaisten tavoitteidensa saavuttamiseksi.

lin lukion Tuva-koulutuksessa opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma Tuva-opintojen alussa. Opiskelusuunnitelmaa päivitetään opiskelijan opiskelutavoitteiden tarkentuessa.

2.3. Erityinen tuki

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen, jos hän oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun syyn vuoksi tarvitsee pitkäaikaista tai säännöllistä erityistä oppimisen ja opiskelun tukea koulutuksen perusteiden mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Erityisellä tuella tarkoitetaan opiskelijan tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa suunnitelmallista pedagogista tukea sekä erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyitä. Erityisen tuen antamisen tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa koulutuksen perusteiden mukaisen osaamisen. (1215/2020, 21 §.)

Koulutuksen järjestäjän tulee arvioida opiskelijan erityisen tuen tarve opiskelijan aloittaessa opiskelun, ja opintojen aikana tuen tarpeen ilmetessä. Jos perusopetuksesta siirtyvällä opiskelijalla on ollut perusopetuksessa perusopetuslain 17 §:n mukainen erityisen tuen päätös, tulee valmentavan koulutuksen järjestäjän selvittää ja arvioida opiskelijan erityisen tuen tarve opiskelijalle perusopetuksessa tehdyn erityisen tuen päätöksen pohjalta (1215/2020, 22 §).

Oppivelvollisuuslain 23 §:n mukaan koulutuksen järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä viipymättä toimitettava oppivelvollisen koulutuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot uudelle koulutuksen järjestäjälle. Muiden kuin oppivelvollisten osalta tiedot saadaan opiskelijalta.

Koulutuksen järjestäjä tekee päätöksen opiskelijalle annettavasta erityisestä tuesta. Opiskelijaa ja alaikäisen kohdalla huoltajaa tai muuta laillista edustajaa tulee kuulla ennen päätöksen tekemistä (1215/2020, 22 §).

Koulutuksen järjestäjä kirjaa opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan (ammattillisessa koulutuksessa henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan) opiskelijalle tarjottavan erityisen tuen sisällöt.

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa opiskelija voi suorittaa lukion tai ammatillisen koulutuksen opintoja. Kun opiskelija suorittaa lukion oppimäärään kuuluvia opintoja, hänellä on oikeus lukiolain 28 §:ssä säädettyyn oppimisen tukeen. Kun opiskelija suorittaa ammatillisen koulutuksen osia, hänellä on oikeus erityiseen tukeen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 64 §:n perusteella. Opiskelijan oikeudesta vaativaan erityiseen tukeen sovelletaan ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia. Vaativaan erityiseen tukeen oikeuttavaa koulutusta annetaan siihen järjestämisluvan saaneissa ammatillisissa oppilaitoksissa (1215/2020, 21 §).

Erityistä tai vaativaa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden opiskeluun voi tarvittaessa kuulua moniammatillista yhteistyötä, joka edistää opiskelijan opiskelukykyä. Pääpaino on toimenpiteissä, jotka vahvistavat opiskelijoiden hyvinvointia, yksilöllisiä oppimisvalmiuksia ja osallistumismahdollisuuksia. Lähtökohtana ovat opiskelijan oppimisedellytykset, tarpeet ja odotukset, toimintakyky ja voimavarat.

lin lukion Tuva-koulutuksessa erityisen tuen tarpeen tunnistamisessa otetaan huomioon opiskelijan siirtotiedot lähtökoulusta. Erityisen tuen tarve voi ilmetä myös Tuva-opintojen ollessa jo käynnissä. Jokaiselle erityisen tuen piiriin siirtyvälle tehdään erityisen tuen päätös sekä erityisen tuen suunnitelma.

2.3.1. Erityisen tuen järjestäminen

Tuva-koulutuksen aluksi kartoitetaan opiskelijan aikaisempi tuen tarve. lin Tuvalla opiskelijoille tehdään opintojen alussa lukemisen ja laskutaidon haasteita kartoittavat testit. Opiskelijoiden tuen tarve kartoitetaan huolellisesti. Erityistä tukea tarvitsevan opiskelijan opiskelusuunnitelmaan kirjataan tarvittavat tukitoimet sekä niiden toteutus. Tarvittaessa voidaan tehdä erityisen tuen päätös.

Järjestämisen rakenteet, toimijat ja toimintatavat

lin lukion Tuva-luokka mahdollistaa tuentarpeiselle opiskelijalle pienryhmätyöskentelyn sekä tiiviin opettajan tuen. Tuva-opettaja toimii yhteistyössä lin lukion erityisopettajan, kuraattorin sekä muun oppilashuollon kanssa. Erityisen tuen päätös tehdään opiskelijalle yhteistyössä tuva-opettajan, erityisopettajan, huoltajan ja tarvittaessa muiden oppilashuollon toimijoiden kanssa.

Yhteistyö, vastuut ja työnjako

Opiskelijan erityisen tuen järjestämisestä on vastuussa Tuva-opettaja yhdessä erityisopettajan kanssa. Tuva-opettaja toimii yhteistyössä lin lukion erityisopettajan, kuraattorin sekä muun oppilashuollon kanssa.

2.4. Opiskeluhoolto

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijat ovat oikeutettuja opiskeluhooltoon. Opiskeluhoollon järjestämistä ja toteuttamista koskevat samat periaatteet kuin perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa tai ammatillisessa koulutuksessa (1287/2013).

Koulutuksen järjestäjällä tulee olla oppilas- ja opiskelijahuoltolain edellyttämä oppilaitoskohtainen opiskeluhoitosuunnitelma. Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa noudatetaan koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelmaa.

Opiskeluhoiltoa toteutetaan sekä yhteisöllisenä että yksilökohtaisena. Yhteisöllinen opiskeluhoilto on osa oppilaitoksen toimintakulttuuria ja ensisijainen tapa toteuttaa opiskeluhoiltoa. Yhteisöllinen opiskeluhoilto on ennaltaehkäisevää ja sen tehtävänä on edistää opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia sekä vahvistaa vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä.

Yksilökohtaiseen opiskeluhoiltoon kuuluvat opiskeluhoollon palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut sekä monialaisen asiantuntijaryhmän tarjoama tuki. Yksilökohtaista opiskeluhoiltoa toteutetaan voimassa olevan oppilas- ja opiskeluhoitollainsäädännön sekä koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman mukaisesti.

lin lukion Tuva-koulutuksen opiskelijat ovat oikeutettuja lin kunnan oppilashuollon toimijoiden tarjoamiin palveluihin, joihin kuuluvat koulukuraattorin, koulupsykologin ja kouluterveydenhuollon palvelut. Opiskeluhoiltoon sisältyy tiivis yhteydenpito huoltajiin, erityisopettajan säännöllinen toiminta Tuva-oppitunneilla ja opintojen edistymisen seuranta.

2.5. Yhteistyö

2.5.1. Koulutuksen järjestäjien välinen yhteistyö sekä tiedonsiirto opiskelijoiden sujuvien siirtymien mahdollistamiseksi valmentavan koulutuksen ja tutkintotavoitteisen koulutuksen välillä

lin lukion Tuva-koulutus tekee tiivistä yhteistyötä lin yläkoulujen sekä lähialueen toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa. Tiedonsiirrot tehdään yhteistyössä koulutuksen järjestäjän, opiskelijan ja huoltajan kanssa.

2.5.2. Kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö oppivelvollisten kohdalla

lin lukion Tuva-koulutuksessa kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö on säännöllistä ja tiivistä. Huoltaja on tarpeen mukaan mukana opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laatimisessa Tuva-opintojen alkaessa. Yhteydenpito tapahtuu sähköisesti Wilman kautta sekä puhelimitse. Opiskelijan poissaoloihin puututaan välittömästi ja ollaan yhteyksissä huoltajaan. Poissaolojen seurannassa toteutetaan lin kunnan toisen asteen poissaoloihin puuttumisen mallia.

2.5.3. Työelämäyhteistyö, kansainvälisen yhteistyö ja yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

lin lukion Tuva-koulutus tekee tiivistä yhteistyötä työelämätoimijoiden kanssa. Opiskelijoilla on mahdollisuus tutustua työelämässä tapahtuvaan koulutukseen ja työpaikkaan oppimisympäristönä. Opiskelijaa kannustetaan kansainvälisyysosaamisen kehittämiseen ja mahdollisuuksien mukaan kansainväliseen toimintaan osallistumiseen. Tuva-koulutus toimii aktiivisesti yhteistyössä myös muiden toimijoiden kanssa, kuten lin etsivän nuorisotyön sekä nuorisotyön, lin vapaa-aikapalvelujen sekä muiden kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa Tuva-opintojaan ja tutustua työelämämäiseen toimintaan myös lin työpajalla, lipajalla. lin Tuva tekee yhteistyötä myös lin kunnan yritysneuvojen kanssa.

2.6. Koulutuksen järjestäjän suunnitelma koulutuksen toteuttamisesta

Koulutuksen järjestäjä suunnittelee koulutuksen toteutuksen ottaen huomioon opiskelijoiden tavoitteet ja edellytykset sekä eri koulutuksen järjestäjien yhteistyön. Koulutuksen järjestäjän on tärkeä huomioida sekä opiskelijoiden erityistarpeet että heidän tosiasialliset mahdollisuutensa korottaa perusopetuksen arvosanoja, suorittaa lukio-opintoja sekä ammatillisen perustutkinnon osia tai niitä pienempiä kokonaisuuksia.

Tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain 12 §:n mukaan koulutuksen järjestäjä laatii koulutuksen toteuttamisesta suunnitelman. Suunnitelmassa kuvataan

1. koulutuksen järjestäjän tarjoamat koulutuksen osat, niiden tavoitteet, keskeiset sisällöt ja arviointi sekä laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutuminen koulutuksen osittain
2. muilta koulutuksen järjestäjiltä hankittavat koulutuksen osat
3. perusopetuksen arvosanojen korottaminen erityisessä tutkinnossa
4. lukio-opintojen ja ammatillisten perustutkinnon osien ja osien osa-alueiden suorittaminen
5. opinto-ohjauksen järjestäminen
 - 5.1 järjestämisen rakenteet, toimijat ja toimintatavat
 - 5.2 yhteistyö, vastuut ja työnjako
 - 5.3 toimintatavat ja vastuut jatko-opintoihin ohjauksessa
6. erityisen tuen järjestäminen
 - 6.1 järjestämisen rakenteet, toimijat ja toimintatavat
 - 6.2 yhteistyö, vastuut ja työnjako
7. yhteistyö

7.1 koulutuksen järjestäjien välinen yhteistyö sekä tiedonsiirto opiskelijoiden sujuvien siirtymien mahdollistamiseksi valmentavan koulutuksen ja tutkintotavoitteisen koulutuksen välillä

7.2 kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö oppivelvollisten kohdalla

7.3 työelämäyhteistyö, kansainvälisen yhteistyö ja yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Lisäksi tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa noudatetaan seuraavia koulutuksen järjestäjän lakisääteisiä suunnitelmia (1215/2020, 26 §)

- opiskeluhoitosuunnitelma sisältäen suunnitelman opiskelijoiden suojaamisesta väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
- suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä,
- tasa-arvosuunnitelma
- yhdenvertaisuussuunnitelma

3. Palaute osaamisen kehittymisestä ja osaamisen arviointi

3.1. Palaute osaamisen kehittymisestä

Opiskelijalla on oikeus saada palautetta osaamisensa kehittymisestä koulutuksen aikana.

Palautteella ohjataan ja kannustetaan opiskelijaa henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamiseen sekä kehitetään edellytyksiä itsearviointiin (1215/2020, 15 §).

Opiskelijaa ohjataan arvioimaan itseään realistisesti ja kehittämään omaa toimintaansa opiskelijana. Opettajan sekä muun ohjaus- ja opiskeluhenkilöstön antama palaute on kannustavaa ja realistista, opiskelijan vahvuuksia ja kehittymistä tukevaa.

Palautetta antavat opetuksesta vastaavat opettajat ja muut opiskelijan opetukseen, ohjaukseen ja tukeen osallistuvat koulutuksen järjestäjän edustajat.

lin lukion Tuva-koulutuksessa opiskelijan oppimista kannustetaan positiivisella ja realistisella palautteella. Opiskelijan itsearviointitaitoja vahvistetaan toteuttamalla säännöllistä itsearviointia. Opetushenkilöstön antaman palautteen ja opiskelijan itsearvioinnin avulla opiskelijaa tuetaan oppimisen tavoitteiden sisäistämisessä sekä ohjataan löytämään itselleen parhaat keinot saavuttaa tavoitteet.

3.2. Opiskelijan osaamisen arviointi

Koulutuksen osien arviointi antaa tietoa opiskelijan osaamisesta ja tukee koulutuksen perusteiden mukaisten tavoitteiden saavuttamista. Osaamisen arvioinnilla tarkoitetaan sen arviointia, onko opiskelija saavuttanut koulutuksen perusteiden mukaiset koulutuksen osan tavoitteet. Arvioinnin toteuttaa ja arvioinnista päättää kunkin koulutuksen osan opetuksesta vastaava opettaja. (1215/2020, 15 §.)

Koulutuksen osat arvioidaan hyväksyty / hylätty. Koulutuksen osa katsotaan hyväksytyksi, kun opiskelija on saavuttanut koulutuksen osalle asetetut ja henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Koulutuksen järjestäjä voi omassa suunnitelmassaan määrittellä koulutuksen perusteiden yleisiä tavoitteita tarkempia tavoitteita. (1215/2020, 15 §.)

Koulutuksen osien arviointi perustuu monipuolisiin arviointimenetelmiin. Opiskelijat voivat osoittaa osaamistaan monipuolisesti heille soveltuvin tavoin. Opiskelijan mahdolliset oppimisen vaikeudet ja opetuskielen osaaminen tulee ottaa huomioon suunniteltaessa osaamisen osoittamisen tapoja. Esimerkiksi tilanteissa, joissa kirjallinen tuottaminen on haastavaa, opiskelijalle annetaan mahdollisuus osoittaa osaamistaan muilla tavoin. Arvioinnissa voidaan käyttää myös muita tarkoituksenmukaisia erityisjärjestelyjä.

Tutkintokoulutuksen aikana korotettavat perusopetuksen päättöarvioinnin arvosanat sekä lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opinnot arvioidaan kunkin koulutusmuodon lainsäädännön ja opetussuunnitelman tai tutkinnon perusteiden mukaisesti. Todistuksen suorituksesta antaa se koulutuksen järjestäjä, jolla on tämän koulutuksen järjestämislupa.

3.3. Todistukset

Koulutuksen järjestäjä antaa opiskelijalle todistuksen suoritetuista koulutuksen osista, kun opiskelija päättää tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen suorittamisen. Koulutuksen

järjestäjän tulee antaa todistus suoritetuista koulutuksen osista myös opiskelijan pyynnöstä. (1215/2020, 16 §.)

Koulutuksen päättämisen tarkoitetaan tilannetta, jolloin opiskelija on suorittanut hyväksytysti koko valmentavan koulutuksen (38 viikkoa) tai henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassaan tavoitteeksi asetetut koulutuksen osat.

Todistukseen suoritetuista koulutuksen osista merkitään seuraavat tiedot:

- opiskelijan nimi, oppijanumero ja henkilötunnus
- koulutuksen nimi
- opiskelijan suorittaman koulutuksen laajuus viikkoina
- opiskelijan suorittamat koulutuksen osat ryhmiteltyinä koulutuksen perusteiden mukaisesti, laajuudet viikkoina ja arvosana (hyväksyty/hylätty)
- päiväys ja allekirjoitus

Todistuksessa suoritetuista koulutuksen osista tulee lisäksi ilmetä

- todistuksen antavan koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen yhteystiedot
- opetus# ja kulttuuriministeriön myöntämä tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä ja diaarinumero
- lainsäädäntö, johon koulutus perustuu
- maininta, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen määrittämien koulutuksen perusteiden mukaisesti (perustemääräyksen päätöspäivämäärä ja diaarinumero)
- maininta, että tutkintokoulutukseen valmentava koulutus sijoittuu tasolle 3 tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä annetun valtioneuvoston asetuksen (120/2017) liitteen mukaisesti
- arviointiasteikko
- muut tarpeelliset lisätiedot

Todistuksen liitteenä opiskelijalle voidaan antaa opintosuoritusote, jossa näkyy tarkemmin opiskelijan suorittaman koulutuksen sisältö.

Opiskelija saa lisäksi erillisen todistuksen tai opintosuoritusotteen koulutuksen aikana suoritetuista perusopetuksen, lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen opinnoista. Tämän todistuksen tai opintosuoritusotteen antaa se koulutuksen järjestäjä, jolla on kyseisen koulutuksen järjestämislupa. Näissä todistuksissa tai opintosuoritusotteissa noudatetaan kyseessä olevan koulutusmuodon säädöksiä.

Jos opiskelija eroaa tai keskeyttää opintonsa suorittamatta yhtään koulutuksen osaa oman henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaisesti, koulutuksen järjestäjä antaa todistuksen suoritetuista opinnoista.

Todistukseen suoritetuista opinnoista merkitään seuraavat tiedot:

- opiskelijan nimi, oppijanumero ja henkilötunnus
- koulutuksen nimi
- opiskelijan suorittama koulutuksen laajuus viikkoina
- päiväys ja allekirjoitus

Todistuksessa suoritetuista opinnoista tulee lisäksi ilmetä

- todistuksen antavan koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen yhteystiedot
- opetus# ja kulttuuriministeriön myöntämä tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä ja diaarinumero
- lainsäädäntö, johon koulutus perustuu
- maininta, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen määrittämien koulutuksen perusteiden mukaisesti (perustemääräyksen päätöspäivämäärä ja diaarinumero)
- maininta, että tutkintokoulutukseen valmentava koulutus sijoittuu tasolle 3 tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä annetun valtioneuvoston asetuksen (120/2017) liitteen mukaisesti
- arviointiasteikko tai arviointiasteikot

- muut tarpeelliset lisätiedot.

Todistuksen liitteenä opiskelijalle voidaan antaa opintosuoritusote, jossa näkyy tarkemmin opiskelijan suorittaman koulutuksen sisältö.

4. Muut opiskelijoita ja koulutuksen järjestämistä koskevat säännökset

4.1. Opiskelijan velvollisuudet

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijalla on velvollisuus osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaisesti opetukseen, jollei hänen poissaolollaan ole perusteltua syytä. Koulutuksen järjestäjä päättää opiskelijan poissaoloa koskevista menettelyistä. Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. (1215/2020, 20 §.)

Opiskelijan velvollisuudesta korvata aiheuttamansa vahinko säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974). Vahingoista tulee ilmoittaa alaikäisen huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Koulutuksen järjestäjä päättää esimerkiksi siitä, miten poissaoloista tulee ilmoittaa ja myös poissaolojen hyväksyttävyydestä. Valmentavassa koulutuksessa noudatetaan oppilaitoksen ohjeita poissaoloissa, niiden seuraamisessa ja puuttumisessa niihin. Kurinpitoasioissa noudatetaan oppilaitoksen kurinpitosuunnitelmaa.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi, jos on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaiseen opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaolollaan perusteltua syytä (1215/2020, 18 §). Oppivelvollinen katsotaan eronneeksi viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun hän on viimeisen kerran osallistunut opetukseen. Oppivelvollisen eronneeksi katsomisessa noudatettavista menettelyistä säädetään oppivelvollisuuslain 13 §:ssä.

lin Tuva-koulutuksessa noudatetaan poissaolojen osalta lin kunnan toisen asteen poissaoloihin puuttumisen mallia.

4.2. Perusopetuslain, lukiolain ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain soveltaminen

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa sovelletaan, mitä asianomaisen järjestäjän osalta perusopetuslaissa, lukiolaissa tai ammatillisesta annetussa laissa säädetään (1215/2020, 26 §)

- opetuksen julkisuudesta,
- kokeilusta,
- erityisopetuksen tai erityisen tuen kehittämis-, ohjaus- ja tukitehtävistä,
- oppilas- ja opiskeluhuollosta,
- henkilöstöstä,
- yhteistyöstä opiskelijoiden huoltajien kanssa,
- oppilas- ja opiskelijakunnasta,
- koulutuksen arvioinnista sekä
- tietojensaannista ja henkilötietojen salassapidosta ja käsittelystä, jollei laissa toisin säädetä.

Lisäksi sovelletaan, mitä kurinpidosta ja siihen liittyvistä menettelyistä säädetään perusopetuslaissa, lukiolaissa sekä ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa. Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa ei kuitenkaan sovelleta perusopetuslain 36 §:ään kirjattua jälki-istuntoa.

Jos opiskelija suorittaa ammatillisen koulutuksen tutkinnon osaa, sovelletaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 40 §:n säännöstä opiskelijaksi ottamisen esteistä sekä mainitun lain 9 luvun säännöksiä opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja huumausainetestauksesta (ns. SORA-lainsäädäntö).

5. Koulutuksen osien tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Koulutuksen osien tavoitteet on määritelty laajuudeltaan koulutuksen osan suurimman viikkomäärän mukaan. Koulutuksen järjestäjä voi laatia niistä pienempiä kokonaisuuksia opiskelijan valmiuksien ja tavoitteiden mukaisesti. Koulutuksen järjestäjä kuvaa mahdollisten pienempien kokonaisuuksien tavoitteet, keskeisen sisällön ja arvioinnin suunnitelmassaan koulutuksen toteuttamisesta.

Opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan kirjataan ne koulutuksen osat, joihin hän osallistuu, sekä niiden laajuus ja tavoitteet. Opiskelijalle valitaan sopivat koulutuksen osat hänen valmiuksiensa ja tavoitteidensa mukaisesti. Suunnitelma päivitetään koulutuksen edetessä.

5.1. Laaja-alainen osaaminen

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus tukee kokonaisvaltaisesti opiskelijan valmiuksia ja osaamista. Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen ja asenteiden sekä toimintakyvyn muodostamaa kokonaisuutta, joka kytketään koulutuksen osien sisältöihin. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet kulkevat läpi koko valmentavan koulutuksen riippumatta opiskelijan valitsemista koulutuksen osista. Laaja-alainen osaaminen arvioidaan osana valmentavan koulutuksen osien arviointia. Laaja-alainen osaaminen on osa jokaisen koulutuksen osan tavoitteita.

Valmentavan koulutuksen laaja-alaisen osaaminen keskittyy niihin valmiuksiin, joita opiskelija tarvitsee siirtyäkseen opiskelemaan toiselle asteelle. Opiskelijalla tulee olla tarvittavat perusvalmiudet, riittävä tutkintokielen osaaminen ja tietotekniset valmiudet sekä monipuoliset opiskelutaidot. Lisäksi hänellä tulee olla riittävä hyvinvointiosaaminen, jotta hän jaksaa opiskella ja oppia. Laaja-alaiseen osaamisen liittyvät lisäksi opiskelijan ymmärrys kulttuurisesta moninaisuudesta, yhdessä toimimisesta sekä kestävään kehitykseen liittyvä ymmärrys.

Koulutuksen järjestäjä kuvaa, miten laaja-alaisen osaamisen osa-alueita toteutetaan eri koulutuksen osissa suunnitelmassaan koulutuksen toteuttamiseksi. Kuvausten tulee perustua tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden laaja-alaisen osaamisen osa-alueiden kuvauksiin.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen laaja-alainen osaaminen koostuu seuraavista osa-alueista:

Laaja-alainen osaaminen

5.1.1. Oppimaan oppiminen

Opiskelija osaa hankkia tietoa sekä jäsentää, arvioida ja soveltaa sitä. Hän osaa ottaa vastuuta opinnoistaan ja suunnitella niitä tavoitteellisesti. Hän tunnistaa ja osaa käyttää tarkoituksenmukaisia ja monipuolisia oppimistapoja ja -strategioita ja ymmärtää vertaisryhmän ja muun lähipiirin merkityksen oppimisen ja opiskelun tukena. Opiskelija kehittää opiskelukielen taitoaan tavoitteellisesti siten, että pystyy käyttämään puhuttua ja kirjoitettua kieltä erilaisissa oppimisympäristöissä.

5.1.2. Monilukutaito

Opiskelija kehittyä viestien tulkitsijana ja tuottajana sekä harjaantuu toimimaan erilaisten tekstien kanssa. Opiskelija osaa tarkastella ja tulkita kriittisesti erilaisia tekstejä. Tekstillä tarkoitetaan laajasti sekä puhuttuja että kirjoitettuja tekstejä, jotka sisältävät erilaisia kielimuotoja arkikielystä opiskelun kieleen ja eri tiedonalojen käsitteelliseen kieleen. Luku- ja kirjoitustaidon

ohella opiskelija kehittää kuvanlukutaitoaan, medialukutaitoaan ja numeerista lukutaitoaan opiskelusuunnitelmansa mukaisesti.

5.1.3. Digiosaaminen

Opiskelija osaa käyttää digitaalisia palveluita osana oppimista ja ongelmanratkaisua. Opiskelija osaa toimia vastuullisesti sosiaalisessa mediassa sekä käyttää digitaalisia palveluita asioidessaan viranomaisten ja muiden sähköisiä asiointia edellyttävien palveluntarjoajien kanssa.

5.1.4. Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija pyrkii toimimaan tilanteen vaatimalla tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa sekä ilmaisee erilaisia näkökantoja rakentavasti. Hän oppii kuuntelemaan ja kunnioittamaan toisten näkemyksiä ja tuomaan omia näkökulmiaan esille yksilönä ja ryhmän jäsenenä sekä kehittää empatiakykyään. Opiskelija osaa käyttää viestinnässä eri kieliä asianmukaisesti ja toimivasti. Opiskelija osaa viestiä asianmukaisesti myös erilaisilla sosiaalisen median alustoilla.

5.1.5. Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija ymmärtää terveyden ja terveellisten elämäntapojen merkityksen. Hän vaalii fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyään ja hyvinvointiaan. Opiskelija omaksuu hyvinvointiaan tukevia toimintatapoja sekä tunnistaa niitä edistäviä yhteisöjä. Hän osaa suunnitella omaa ajankäyttöään siten, että opiskelu ja vapaa-aika vuorottelevat tarkoituksenmukaisesti. Opiskelija osaa hakea tietoa, apua ja tukea oman hyvinvointinsa ylläpitämiseen sekä hakeutua tarvittaessa hyvinvoinnin ja terveydenhuollon palveluiden pariin.

5.1.6. Ympäristöosaaminen

Opiskelija ymmärtää kestäväen kehityksen merkityksen yhteiskunnalle ja maapallolle ja osaa toimia kestäväen kehityksen mukaisesti. Opiskelija tunnistaa ja ymmärtää keskeisiä ympäristön muutoksia ja ihmisen toiminnan merkityksen niihin. Hän tuntee kestäväen kehityksen tavoitteet ja ymmärtää ilmiöiden vaikutuksen toisiinsa, mukaan lukien kulttuurisen, sosiaalisen ja taloudellisen näkökulman. Opiskelijaa osaa toimia kestäväen elämäntapaa tukien ja ottaa vastuuta ympäristöstä yhteistyössä muiden kanssa.

5.1.7. Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija ymmärtää demokraattisen, oikeudenmukaisen sekä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen perustuvan yhteiskunnan toimintaperiaatteita ja rakenteita. Hän osaa vaikuttaa oman ryhmänsä ja oppilaitoksensa asioihin sekä ymmärtää, miten yhteiskunnallisiin kysymyksiin voi ottaa kantaa.

Opiskelija omaksuu aktiivisen kansalaisuuden ja toimijuuden taitoja. Opiskelija ymmärtää työn merkityksen yksilön elämässä ja yhteiskunnassa.

5.1.8. Kulttuuriosaaminen

Opiskelija syventää tietojaan ja ymmärrystään omasta identiteetistään sekä opiskeluyhteisön ja yhteiskunnan moninaisuudesta, jossa erilaiset identiteetit, kielet, uskonnot ja katsomukset elävät rinnakkain ja vuorovaikutuksessa keskenään. Opiskelija saa kokemuksia kansainvälisyydestä omassa arjessaan ja opiskeluympäristössään sekä esimerkiksi vierailujen, kulttuuritapahtumien, verkostoyhteistyön tai muun yhteistyön kautta. Mahdollinen kieliprofiilin laatiminen tukee osaltaan opiskelijan ymmärrystä kielellisestä identiteetistään sekä hänen kasvuaan kielenoppijana ja -käyttäjänä.

6. Koulutuksen osat

6.1. Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot, 2 - 10 vk

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa kehitetään opiskelijan opiskelu- ja urasuunnittelutaitoja, kuten kykyä työskennellä ja opiskella itsenäisesti, suunnitella omia opintoja ja ajankäyttöä sekä tehdä opintoihin liittyviä valintoja. Opiskelijaa tuetaan tiedostamaan koulutuksen ja työnteon merkitys omassa elämässään. Opiskelu- ja urasuunnittelutaitojen kehittymiseen liittyvät kiinteästi opiskelu/tutkintokielen taidon ja erityisesti urasuunnitteluun liittyvien tekstitaitojen hallinta.

Tavoitteet

- asettaa ja arvioi oman elämänsä tavoitteita ja toiveita
- osaa kuvata itseänsä oppijana ja opiskelijana
- tutustuu erilaisiin tapoihin oppia ja hankkia osaamista
- käyttää soveltuvia opiskelutaitoja
- osaa suunnitella omia opintojaan tavoitteellisesti
- osaa etsiä tietoa itseään kiinnostavista jatko-opinnoista sekä työelämävaihtoehtoista
- tarkastelee vaihtoehtoisia uramahdollisuuksiaan myös tulevaisuuden näkökulmasta
- arvioi omaa soveltuvuuttaan eri aloille
- osaa tehdä realistisen jatko-opintosuunnitelman ja hakeutuu sen mukaisesti koulutukseen
- valmistautuu opiskelemaan lukiokoulutuksessa tai ammatillisessa koulutuksessa
- ymmärtää ja osaa käyttää opiskelu- ja urasuunnitteluun liittyvää kieltä.

Laaja-alainen osaaminen

Digiosaaminen

Opiskelija päivittää omaa digiosaamistaan niin, että hänellä on kattava digiosaaminen siirtyessään toisen asteen tutkinto-opiskelijaksi.

Oppimaan oppiminen

Opiskelija työskentelee sekä yksin että ryhmässä, ja hänelle luodaan vertaisryhmän tuki. Opiskelija vahvistaa monipuolisella työskentelyllä opiskelukielen taitoaan. Opiskelijaa tuetaan kasvamaan ajatukseen siitä, että oppiminen kestää koko eliniän. Opiskelija osaa suunnitella myös toisen asteen opintojen jälkeisiä jatko-opintoja.

Vuorovaikutusosaaminen

Tuva-koulutuksessa panostetaan opiskelijoiden ryhmäytymiseen ja siihen, että jokainen kokisi kuuluvansa ryhmään. Opiskelija vahvistaa omia taitojaan toimia vuorovaikutustilanteissa toisia kunnioittavasti. Opiskelija vahvistaa tiimityöskentelytaitojaan ja osaa ottaa vastuuta tiimin työskentelystä.

Keskeinen sisältö

Keskeinen sisältö

- Opiskelutaidot
- Tutustuminen jatko-opintoihin ja suomalaiseen koulutusjärjestelmään
- Tutustuminen lukiokoulutuksen ja/tai ammatillisen koulutuksen toteutustapoihin ja käytänteisiin
- Tutustuminen eri alojen koulutukseen sekä koulutusvierailut ja -kokeilut

Opiskelija vahvistaa opiskelutaitojaan, etsii tietoa eri koulutusaloista ja koulutusalojen sisällöistä ja perehtyy siihen, miten suomalainen koulutusjärjestelmä toimii. Opiskelija suunnittelee omaa koulutuspolkuaan omien mielenkiinnon kohteiden ja vahvuuksien mukaan. Opiskelijalla on mahdollisuus tutustua sekä ammatillisen koulutuksen että lukiokoulutuksen sisältöihin ja opiskelutapoihin. Opiskelija tutustuu eri koulutusaloihin koulutusvierailuilla paikan päällä oppilaitoksissa, virtuaalivierailuilla sekä koulutuskokeiluilla.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytyt/hylätty.

Koulutuksen osa on suoritettu hyväksytysti, kun opiskelija

- tunnistaa erilaisia opiskelutekniikoita, ja osaa valita omaa oppimista parhaiten tukevia tekniikoita.
- tulkitsee ja tuottaa erilaisia suullisia ja kirjallisia tekstejä eri aihepiireistä.
- osaa hankkia tietoa eri lähteistä ja tarkastella tietoa kriittisesti.
- osaa toimia digitaalisissa oppimisympäristöissä, ja hallitsee vastuullisen tieto- ja viestintäteknologian käytön.
- tuntee suomalaisen koulutusjärjestelmän, ja osaa suunnitella omia jatko-opintojaan sekä ammatinvalintaa.

6.2. Perustaitojen vahvistaminen, 1 - 30 vk

Koulutuksen osan tavoitteena on vahvistaa opiskelijan lukutaitoon, numeerisiin taitoihin ja digitaitoihin liittyvää osaamista. Lisäksi koulutuksen osa mahdollistaa perusopetuksen oppimäärän arvosanojen korottamisen erityisessä tutkinnossa. Keskeistä opiskelussa on eri tiedonalojen tekstitaitojen sekä opiskelutaitojen vahvistaminen.

Tavoitteet

- saavuttaa sellaiset perustaidot (luku-, numero- ja digitaidot), joiden avulla hän pystyy opiskelemaan toisen asteen opinnoissa
- saavuttaa sellaisen opiskelu/tutkintokielen taidon, että se mahdollistaa toisen asteen koulutukseen osallistumiseen
- kehittää eri tiedonalojen kielen osaamista ja käyttää opiskeltavaan aineeseen sopivia opiskelumenetelmiä
- korottaa perusopetuksen oppimäärän arvosanoja erityisessä tutkinnossa, mikäli se on toiselle asteelle hakeutumisen näkökulmasta tarpeellista

lin Tuva-koulutuksessa opiskelijalla on mahdollisuus korottaa perusopetuksen oppimäärän arvosanoja erityisessä tutkinnossa yhteistyössä Valtarin koulun kanssa.

Laaja-alainen osaaminen

Oppimaan oppiminen

Monilukutaito

Monilukutaidon vahvistamisessa opiskelija hyödyntää niin oman mielenkiinnon kohteena olevia teemoja kuin myös laajemmin eri aihepiireihin kuuluvia tekstejä. Näin laajennetaan opiskelijan näkökulmaa eri aiheisiin, ja hän kykenee tarkastelemaan hänelle myös vieraampia aihepiirejä. Opiskelija osaa tarkastella kriittisesti kuva- ja medialähteitä.

Digiosaaminen

Keskeinen sisältö

Opiskelija vahvistaa valmiuksiaan hakeutua toisen asteen koulutukseen ja suoriutua siitä tavoitteidensa mukaisesti. Perusopetuksen tai aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellään ainekohtaiset sisällöt ja tavoitteet, jotka opiskelija tarvitsee selviytyäkseen toisen asteen opinnoista.

Opetuksen lähtökohtana ovat perusopetuksen tai aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellyt oppiaineiden tavoitteet ja sisällöt.

Kaikessa opetuksessa tuetaan opiskelu/tutkintokielen taitoja, opetettavan tiedonalan tekstitaitoja, oppimistaitoja ja digitaalisia taitoja. Kun opiskelija korottaa perusopetuksen päättöarvosanoja erityisessä tutkinnossa, opetuksen sisällöt, tavoitteet ja arviointi toteutuvat perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja lainsäädännön mukaisesti.

Opiskelija työskentelee tavoitteellisesti sen eteen, että hän saa riittävät valmiudet toisen asteen koulutukseen hakeutumiseen sekä siihen, että hän kykenee suorittamaan tutkinnon valmiiksi. Opetuksen perustana on perusopetuksen opetussuunnitelma, ja opiskelija vahvistaa osaamistaan hänelle räätälöidyn opiskelusuunnitelman mukaisesti. Opiskelijaa kannustetaan korottamaan peruskoulun päättötodistuksen arvosanoja, mikäli tämä tukee opiskelijan mahdollisuuksia hakeutua ja tulla valituksi toisen asteen tutkintoon.

Jos Tuva-koulutukseen valitulla oppivelvollisella on perusopetuksen oppimäärän suorittaminen kesken, suorituksen loppuunsaattamisesta sovitaan yhteistyössä lähtökoulun kanssa.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytyt/hylätty.

Jos opiskelija korottaa perusopetuksen arvosanoja, arvioidaan ne perusopetuksen lainsäädännön ja perusopetuksen opetussuunnitelmassa määriteltyjen päättöarvioinnin kriteerien mukaisesti ([perusopetuslain 628/1998, 38 §:n mukaisessa erityisessä tutkinnossa](#)). Vastuu arvioinnista on sillä koulutuksen järjestäjällä, jolla on perusopetuksen järjestämislupa. Arvioinnista päättävät perusopetuslainsäädännön mukaisesti perusopetuksen opettajat.

Koulutuksen osa on suoritettu hyväksytysti, kun opiskelija

- kehittää aktiivisesti omia opiskelutaitojaan, ja käyttää niitä tarkoituksenmukaisesti.
- osaa toimia vuorovaikutustilanteissa koulutuksen ja työelämän vaatimusten mukaisesti.

- korottaa tarvittaessa perusopetuksen päättötodistuksen arvosanoja opiskelusuunnitelman mukaisesti.

6.3. Lukiokoulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen, 1 - 30 vk

Koulutuksen osa sisältää lukiokoulutukseen valmentavaa koulutusta ja lukio-opintoja opiskelijan valmiuksien mukaisesti. Suorittaessaan lukio-opintoja opiskelija saa tukea opiskelutaitojen ja -valmiuksien kehittämiseen osana valmentavaa koulutusta.

Opiskelija vahvistaa opiskelukielen hallintaa, opiskelutaitoja sekä tieto- ja viestintätekniiikan käyttämistä osana opiskelua. Opiskelija harjoittelee lukiossa tarvittavaa monilukutaitoa: erilaisten tekstien lukemista ja tulkintaa sekä erilaisten tekstien tuottamista. Tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa riittävät tiedot ja taidot lukio-opiskeluun sekä vahvistaa erityisesti tiedonalojen kielen taitoaan eli eri oppiaineiden tekstitaitoja.

Opiskelija tutustuu lukiokoulutukseen ja sen vaatimuksiin. Opiskelija voi valita omien tavoitteidensa, valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan lukion opintojakson tai opintojaksoja, joita hän suorittaa osana valmentavaa koulutusta. Valmentavan koulutuksen aikana opiskelija voi käyttää näiden suorittamiseen enemmän aikaa kuin varsinaisessa lukiokoulutuksessa.

Tavoitteet

- saavuttaa riittävän taidon lukion opetuskielessä ja eri tiedonalojen tekstitaidoissa (sanavarasto, luetun ymmärtämis- ja tulkintataidot sekä tuottamistaidot)
- osaa käyttää opiskeltavaan oppiaineeseen sopivia opiskelumenetelmiä ja tieto- ja viestintätekniiikkaa opiskelun apuna
- tutustuu lukiokoulutukseen ja sen käytäntöihin sekä arviointimenetelmiin
- osaa arvioida lukio-opintojen sopivuuden itselleen
- suorittaa kiinnostusten ja tavoitteidensa mukaisia lukion opintoja

Laaja-alainen osaaminen

Oppimaan oppiminen

Opiskelija osaa opiskella sekä yksin että ryhmässä. Opiskelijaa tuetaan kasvamaan elinikäiseen oppimiseen.

Digiosaaminen

Opiskelija osaa hyödyntää lukio-opetuksessa käytettäviä digitaalisia oppimiskäytäntöjä. Hän osaa hyödyntää myös muita oppimista tukevia digitaalisia palveluja.

Keskeinen sisältö

Lukiossa vaadittavia taitoja ennakoidaan keskittymällä monilukutaitoon ja siihen liittyen eri oppiaineiden tekstitaitoihin. Opiskelukielen taitoja varmistetaan kaikilla osa-alueilla. Tähän kiinnitetään erityistä huomiota silloin, kun opiskelija opiskelee suomi/ruotsi toisena kielenä - oppimäärää.

Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellään ainekohtaiset sisällöt ja tavoitteet. Opiskelija voi suorittaa sekä lukion pakollisia että valinnaisia opintojaksoja omien valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan.

Tuva-opettaja kartoittaa opiskelijan mielenkiintoa ja valmiuksia lukio-opintojen suorittamiseen. Ennen lukio-opintoja opiskelija vahvistaa tarpeen mukaan opiskelun perustaitoja, monilukutaitoa sekä eri oppiaineiden tekstitaitoja.

Lukiokoulutuksen opinnoissa ja niihin valmentautumisessa Iin Tuva-koulutus toimii yhteistyössä Iin lukion kanssa. Iin lukion Tuvalla opiskelijoilla on mahdollisuus valmentautua lukiokoulutuksen opintoihin sekä suorittaa lukiokursseja yhdessä lukioryhmien kanssa tai joustavasti itsenäisesti Tuva-opettajan tuella opiskellen. Iin lukion Tuvalta on mahdollista siirtyä joustavasti Iin lukion opiskelijaksi. Iin lukiosta on mahdollista siirtyä joustavasti Tuva-opiskelijaksi. Ensisijaisesti opiskelijalle tarjotaan lukion pakollisia opintoja, jotta opiskelija saa totuudenmukaisen käsityksen lukio-opiskelusta. Opiskelijalla on mahdollisuus käyttää moduulin suorittamiseen enemmän aikaa kuin lukion tutkinto-opiskelijana, ja hänellä on Tuva-opettajan tiivis tuki käytössään.

Opiskelijan valmentautumista lukio-opintoihin tukee Tuva-perusteiden mukaisesti opiskelu- ja urasuunnittelutaidot -koulutuksen osan suorittaminen. Lisäksi opiskelija voi suorittaa ennen lukio-opintoja myös perustaitojen vahvistaminen -koulutuksen osan.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytyksi suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksyty/hylätty.

Jos opiskelija suorittaa lukiokoulutuksen opintoja, arvioidaan ne lukiokoulutuksen lainsäädännön ja opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Vastuu arvioinnista on sillä koulutuksen järjestäjällä, jolla on lukiokoulutuksen järjestämislupa. Arvioinnista päättävät lukiolainsäädännön mukaisesti lukiokoulutuksen opettajat.

Koulutuksen osa on suoritettu hyväksytyksi, kun opiskelija

- tuntee lukiokoulutuksen sisältöä, käytännön toteutusta ja arviointia.
- hallitsee lukio-opintoihin riittävän monilukutaidon sekä eri oppiaineiden tekstitaidot.
- osaa tehdä realistisen opintosuunnitelman lukiokoulutuksen opinnoista.
- suorittaa sovitusti lukiokoulutuksen opintoja.

6.4. Ammatillisen koulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen, 1 - 30 vk

Koulutuksen osa sisältää ammatillisia perustutkintojen tutkinnon osia sekä tutkinnon osia pienempiä kokonaisuuksia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita opiskelijan valmiuksien mukaisesti. On tärkeää, että opiskelija saa opiskeluun riittävästi tukea sekä valmentavassa koulutuksessa että suorittaessaan ammatillisia opintoja valmentavan koulutuksen aikana.

Opiskelija vahvistaa tutkintokielen hallintaa, opiskelutaitoja sekä tieto- ja viestintätekniikan käyttämistä osana opiskelua. Opiskelija harjoittelee ammatillisessa koulutuksessa tarvittavaa monilukutaitoa: erilaisten tekstien lukemista ja tulkintaa sekä erilaisten tekstien tuottamista. Tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa riittävät tiedot ja taidot ammatilliseen opiskeluun sekä vahvistaa erityisesti ammatillisessa koulutuksessa tarvittavaa kielitaitoa.

Opiskelija tutustuu ammatilliseen koulutukseen ja sen vaatimuksiin. Opiskelija voi suorittaa omien tavoitteidensa, valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan tutkinnon osia sekä pienempiä kokonaisuuksia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita. Valmentavan koulutuksen aikana opiskelija voi käyttää näiden suorittamiseen enemmän aikaa kuin varsinaisessa ammatillisessa koulutuksessa.

Tavoitteet

- saavuttaa riittävän taidon ammatillisten opintojen opetuskielessä ja eri tiedonalojen tekstitaidoissa (sanavarasto, luetun ymmärtämis- ja tulkintataidot sekä tuottamistaidot)
- osaa käyttää alakohtaiseen koulutukseen sopivia opiskelumenetelmiä ja tieto- ja viestintäteknikkaa opiskelun apuna
- tutustuu ammatilliseen koulutukseen, sen käytäntöihin sekä arviointimenetelmiin
- osaa arvioida ammatillisen koulutuksen sopivuuden itselleen
- suorittaa itselleen sopivan ammatillisen koulutuksen opintoja (ammatilliset tutkinnon osat tai yhteiset tutkinnon osat).

Laaja-alainen osaaminen

Oppimaan oppiminen

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija vahvistaa omaa yhteiskunnallista osaamistaan. Hän ymmärtää, mikä merkitys on hänen tekemällään työllä ja muiden ihmisten työpanoksella yhteiskunnan toimintaan.

Digiosaaminen

Opiskelija osaa hyödyntää ammatillisissa opinnoissa käytettäviä oppimisen digitaalisia ratkaisuja. Opiskelija osaa hyödyntää myös muita oppimista tukevia digitaalisia palveluja. Opiskelijaa rohkaistaan hyödyntämään digitaalisia ratkaisuja oppimisessa aina silloin, kun se on oppimisen näkökulmasta hyödyllistä.

Keskeinen sisältö

Opiskelija tutustuu ammatilliseen koulutukseen, ja sen asettamiin vaatimuksiin. Opiskelija voi valita omien tavoitteidensa, valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan ammatillisia opintoja, joita hän suorittaa osana valmentavaa koulutusta. Ammatillisten opintojen rinnalla opiskelija vahvistaa tutkintokielen hallintaa, opiskelutaitoja sekä tieto- ja viestintäteknikan käyttämistä osana opiskelua. Osana tutkintokielen vahvistamista opiskelija harjoittelee ammatillisessa koulutuksessa tarvittavaa monilukutaitoa: erilaisten tekstien lukemista ja tulkintaa sekä erilaisten tekstien tuottamista.

Tutkinnon perusteissa määritellään tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset ja osaamistavoitteet. Opiskelija voi suorittaa valmentavan koulutuksen aikana yhteisiä tutkinnon osia tai osa-alueita, ammatillisen tutkinnon osia sekä tutkinnon osia pienempiä kokonaisuuksia omien valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan.

Ammatillisen koulutuksen opintojen järjestämisessä teemme yhteistyötä lähialueen ammatillisten oppilaitosten kanssa järjestäen opintoja, tutustumiskäyntejä ja koulutuskokeilujaksoja. Iin lukion Tuva-koulutus järjestää opiskelijoilleen yhteisten tutkinnonosien opinnot yhteistyössä OSAO:n Haukiputaan yksikön kanssa.

Opiskelija tutustuu ammatillisen koulutuksen eri koulutusaloihin ja alojen sisältöön. Opiskelija tutustuu eri ammattialojen sanastoon, työn sisältöön sekä vahvistaa monilukutaidon osaamistaan. Opiskelija tuottaa erilaisia tekstejä, opiskelijoita kannustetaan lukemaan monipuolista kirjallisuutta ja opiskelijat harjoittelevat tulkitsemaan erilaisia tekstejä.

Opiskelija tekee jatkuvan haun hakemuksia ammatillisiin koulutuksiin oman mielenkiinnon kohteiden mukaisesti.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksyty/hylätty.

Jos opiskelija suorittaa ammatillisen tutkinnon osia, arvioidaan ne ammatillisen koulutuksen lainsäädännön ja tutkinnon perusteiden mukaisesti. Vastuu arvioinnista on sillä koulutuksen järjestäjällä, jolla on ammatillisen koulutuksen järjestämis lupa. Arvioinnista päättävät ammatillisesta koulutuksesta annetussa lainsäädännössä tarkoitetut arvioijat.

Koulutuksen osa on suoritettu hyväksytysti, kun opiskelija

- tuntee ammatillisten opintojen koulutustarjontaa ja koulutusten sisältöjä.
- osaa käyttää ammatillisissa opinnoissa käytettävää sanastoa sekä tuottaa ja tulkita eri tiedonalojen tekstejä.
- osaa tehdä realistisen koulutussuunnitelman.
- suorittaa sovitusti ammatillisen tutkinnon osia tai avoimia ammatillisia opintoja.

6.5. Työelämätaidot ja työelämässä tapahtuva oppiminen, 1 - 20 vk

Koulutuksen osassa keskitytään keskeisiin työelämätaitoihin ja tuetaan työelämässä tapahtuvaa oppimista. Tavoitteena on vahvistaa opiskelijan oman toiminnan ohjaamista sekä viestintä-, vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja. Opiskelija tutustuu työelämässä tapahtuvaan koulutukseen.

Tavoitteet

- tuntee työnhaun prosessin
- tutustuu työpaikkoihin oppimisympäristöinä
- tuntee työelämän ja yrittäjyyden keskeiset periaatteet
- osaa toimia työyhteisön jäsenenä työpaikalla
- osaa ajankäytön suunnittelua ja hallintaa
- tuntee omat oikeutensa ja velvollisuutensa työpaikalla
- tuntee mahdollisuutensa kansainvälisyysosaamisen kehittämiseen ja osallistuu mahdollisuuksien mukaan kansainväliseen toimintaan
- tutustuu yleisimpiin työpaikalla käytössä oleviin tietokoneohjelmiin ja työpaikan vuorovaikutustilanteiden kieleen
- tiedostaa tulevaisuuden haasteet ja työelämän muutokset

Laaja-alainen osaaminen

Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija vahvistaa omia taitojaan toimia vuorovaikutustilanteissa toisia kunnioittavasti työpaikalla. Opiskelija vahvistaa tiimityöskentelytaitojaan työskentelemällä eri ihmisten seurassa.

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija vahvistaa omaa yhteiskunnallista osaamistaan. Hän tuntee työelämään liittyvät käsitteet ja säännöt. Hän on tietoinen omista velvollisuuksistaan ja oikeuksistaan työpaikalla.

Digiosaaminen

Opiskelijaa tuetaan ottamaan käyttöön työpaikalla käytettävät digitaaliset ratkaisut. Opiskelija osaa käyttää työpaikan digitaalisia ratkaisuja tietoturvasuhteiden huomioiden.

Keskeinen sisältö

- työn hakeminen; sopivan työpaikan löytäminen, työhakemuksen tekeminen, työhaastattelussa toimiminen
- työelämän pelisäännöt
- osaamiskortit (esim. hygieniapassi, työturvallisuuskortti)
- yrittäjyyden perusteet
- työelämään tutustuminen / työelämässä tapahtuva oppiminen

Koulutuksen osan toteutuksessa lin Tuva-koulutus tekee yhteistyötä lin työllisyyspalveluiden lipajan, etsivän nuorisotyön, lin kunnan yritysneuvonnan sekä lin alueen elinkeino- ja työelämän kanssa. Opiskelija tutustuu monipuolisesti eri ammatteihin ja erilaisiin uratarinoihin. Opiskelijoita kannustetaan tutustumaan eri alojen työpaikkoihin ja yrityksiin työelämässä tapahtuva oppiminen -jaksoilla. Koulutukseen kutsutaan vierailijoiksi eri alan yrittäjiä ja yritysneuvoja. Opiskelija harjoittelee työhakemuksen kirjoittamista ja työhaastattelutilanteita. Hän opiskelee työelämän toimintasäännöt. Kartoitetaan opiskelijan halukkuutta suorittaa osaamiskortteja.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksyty/hylätty.

Koulutuksen osa on suoritettu hyväksytysti, kun opiskelija

- tuntee työelämän keskeiset toimintatavat ja -periaatteet ja osaa toimia niiden mukaisesti.
- tuntee työnhaun prosessin.
- suorittaa aktiivisesti osallistuen sovitut työssäoppimisen jaksot.
- tuntee tulevaisuuden työelämän suuntauksia.

6.6. Arjen taidot ja yhteiskunnallinen osallisuus, 1 - 20 vk

Koulutuksen osassa painottuvat opiskelijan arjessa toimimisen ja yhteiskunnallisen osallisuuden taitojen vahvistaminen. Arjen toimintakyvyn vahvistaminen ja osallisuuden edistäminen nähdään opiskelijan terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta edistävänä. Tavoitteena on myös vahvistaa arjen taitojen ja yhteiskunnallisen osallisuuden edellyttämiä tekstitaitoja.

Tavoitteet

- arvioi ja vahvistaa toimintakykyään sekä hyvinvointiaan
- tuntee mielen hyvinvoinnin perusteet ja tapoja vahvistaa sitä
- kehittää kotitalousosaamistaan
- vahvistaa arjen ja yhteiskunnallisen osallisuuden edellyttämiä tekstitaitoja ja harjaantuu kielenkäyttäjänä niihin liittyvissä tilanteissa
- perehtyy yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin ja osaa hakea tarvitsemiaan palveluja
- tuntee yhteiskunnallisen vaikuttamisen tapoja ja toimintaa

- hankkii tietoja ja taitoja taloudellisen päätöksentekonsa tueksi
- suunnittelee ja tekee arkielämään liittyviä valintoja, päätöksiä ja hankintoja sekä pohtii itsenäisen asumisen mahdollisuuksia ja edellytyksiä
- tuntee turvalliset, vastuulliset ja kestävät toimintatavat opiskelu- ja asuinympäristössään
- tutustuu erilaisiin vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin liikunnan, taiteen, kulttuurin tai muiden tapahtumien avulla

Laaja-alainen osaaminen

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija vahvistaa omaa terveystietämystään, ja hän tutustuu eri tapoihin toteuttaa terveellisiä elämäntapoja. Opiskelija osaa arvostaa omaa fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä ja hyvinvointiaan. Opiskelija osaa tehdä ratkaisuja, jotka tukevat hänen hyvinvointiaan. Hän osaa myös etsiä apua hyvinvoinnin haasteisiin. Opiskelija osaa suunnitella oman ajankäyttönsä siten, että siinä on tasapainossa lepo, ravinto, opiskelu, vapaa-aika ja työskentely.

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija vahvistaa omaa yhteiskunnallista osaamistaan. Hän tuntee suomalaisen päätöksentekojärjestelmän niin valtakunnan kuin kunnan tasolla. Hän tutustuu myös Euroopan unionin päätöksentekojärjestelmään ja EU:n vaikutukseen kotimaan päätöksentekoon. Opiskelija tuntee omat mahdollisuutensa vaikuttaa asioihin. Opiskelijaa tuetaan kasvamaan aktiiviseksi yhteiskunnan jäseneksi.

Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija ymmärtää, miten sosiaalinen yhteenkuuluvuuden tunne ja sosiaalinen kanssakäyminen vahvistavat hänen toimintakykyään ja hyvinvointiaan.

Ympäristöosaaminen

Opiskelija ymmärtää, että jokaisen kansalaisen ympäristöteoilla on vaikutusta. Pienilläkin ympäristöä säästävillä toimilla voi osallistua ympäristön suojelemiseen. Opiskelija kasvaa toimimaan kestävän elämäntavan mukaisesti, ja hän osaa ottaa päätöksissään ympäristönäkökulman huomioon. Opiskelija ymmärtää, että vastuu ympäristön tilasta koskettaa jokaista kansalaista.

Keskeinen sisältö

Opiskelija tunnistaa omaan hyvinvointiinsa liittyviä tekijöitä ja osaa vahvistaa omaa hyvinvointiaan arjessa. Hän tutustuu itselleen sopiviin yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin.

Opiskelija oppii arvostamaan omaa ja toisten hyvinvointia. Opiskelija tutustuu hyvinvointia tukeviin teemoihin, ja kartoittaa, mitkä asiat vahvistavat hänen omaa hyvinvointiaan. Opiskelijaa kannustetaan hyvinvointia tukeviin arjen valintoihin. Opiskelija osaa tunnistaa yhteiskunnassa tarjolla olevia palveluja ja hyödyntää niitä. Opiskelija tuntee yhteiskunnallisen päätöksenteon ja tutustuu hänen omiin vaikuttamismahdollisuuksiin. Koulutus tukee opiskelijan kasvua aktiiviseksi yhteiskunnan jäseneksi.

lin Tuva järjestää koulutuksenosan sisältöjä yhteistyössä lin työllisyyspalveluiden lipajan ja lin etsivän nuorisotyön kanssa. Opinnoissa keskitytään hyvinvointiosaamiseen, arjentaitojen kehittämiseen sekä oman yhteiskunnallisen osallisuuden kehittämiseen.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksyty/hylätty.

Koulutuksen osa on suoritettu hyväksytysti, kun opiskelija

- tunnistaa hyvinvoinnin merkityksen omalle elämälleen ja osaa vahvistaa omaa hyvinvointiaan.
- osaa valmistaa ruokaa taloudellisesti ja ekologisesti.
- osaa suunnitella vastuullisesti omaa asumistaan, kuluttamistaan ja arkielämään liittyviä valintoja.
- osaa tulkita ja tuottaa arjen ja yhteiskunnallisen osallisuuden tilanteissa vaadittavia tekstitaitoja.
- ymmärtää suomalaisen päätöksentekojärjestelmän kunnan ja valtakunnan tasolla sekä Euroopan unionin tasolla.
- tuntee omat vaikuttamismahdollisuudet oppilaitoksessa sekä yhteiskunnan jäsenenä.
- tuntee yhteiskunnan tarjoamia palveluja ja osaa hyödyntää niitä.

6.7. Valinnaiset opinnot, 1 - 10 vk

Opiskelija voi henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaisesti suorittaa valinnaisia koulutuksen osia omien yksilöllisten tarpeiden, kiinnostuksen ja valmiuksien mukaan koulutuksen järjestäjän paikallisesta tarjonnasta ja/tai muusta (alueellisesta tai valtakunnallisesta) tarjonnasta. Valinnaiset koulutuksen osat voivat koostua yhdestä tai useammasta osasta. Opiskelijoille, joiden äidinkieli on muu kuin opiskelukieli, voidaan järjestää oman äidinkielen opetusta. Valinnaiset opinnot voivat sisältää myös esimerkiksi järjestöissä tehtävää vapaaehtoistyötä ja siihen liittyviä kursseja.

Tavoitteet

- Opiskelija osaa etsiä oman mielenkiinnon ja vahvuuksien mukaista toimintaa esimerkiksi harrastusten, vapaa-ehtoistoiminnan tai järjestötoiminnan parista.
- Opiskelija osaa valita valinnaisiksi koulutuksen osiksi toimintaa, joka vahvistaa hänen edellytyksiään hakeutua toisen asteen opintoihin.

Laaja-alainen osaaminen

Kulttuuriosaaminen

Opiskelija vahvistaa omaa identiteettiään perehtymällä omaan kulttuuritaustaansa. Opiskelija perehtyy yhteiskunnan moninaisuuteen ja eri kulttuurien taustoihin, ja osaa arvostaa erilaisia kulttuuritaustoja. Kartoitetaan opiskelijan mahdollisuuksia osallistua kansainväliseen yhteistyöhön.

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija vahvistaa omaa hyvinvointiaan osallistumalla hänelle mieluiseen vapaa-ajan toimintaan. Opiskelija ymmärtää, miten hän voi omalla toiminnallaan ylläpitää ja parantaa hyvinvointiaan ja toimintakykyään.

Keskeinen sisältö

Opiskelija voi suorittaa valinnaisia opintoja omien valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaisesti.

Kartoitetaan erilaisia vaihtoehtoja: harrastustoiminta, järjestötoiminta ja vapaaehtoistoiminta. Opiskelija voi suorittaa valinnaisia opintoja myös lin työpajalla, lipajalla.

Valinnaisiksi opinnoiksi luetaan mukaan sellainen toiminta, joka on opiskelijan opintotavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaista. Opiskelijaa tuetaan löytämään hänen mielenkiinnon kohteena olevaa toimintaa, johon osallistumalla hän voi suorittaa valinnaisia opintoja.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Koulutuksen osa on suoritettu hyväksytysti, kun opiskelija

- on saavuttanut koulutuksen osalle asetetut tavoitteet ja osallistunut aktiivisesti valinnaiseen koulutuksen osaan.